

MATKAOPAS HYVINVOINTIVALTIOSTA
PAREMMINVOINTIVALTIOON

KOULUTUS
TYÖELÄMÄ
TURVALLISUUS
TERVEYDENHUOLTO
LUONTO JA YMPÄRISTÖ

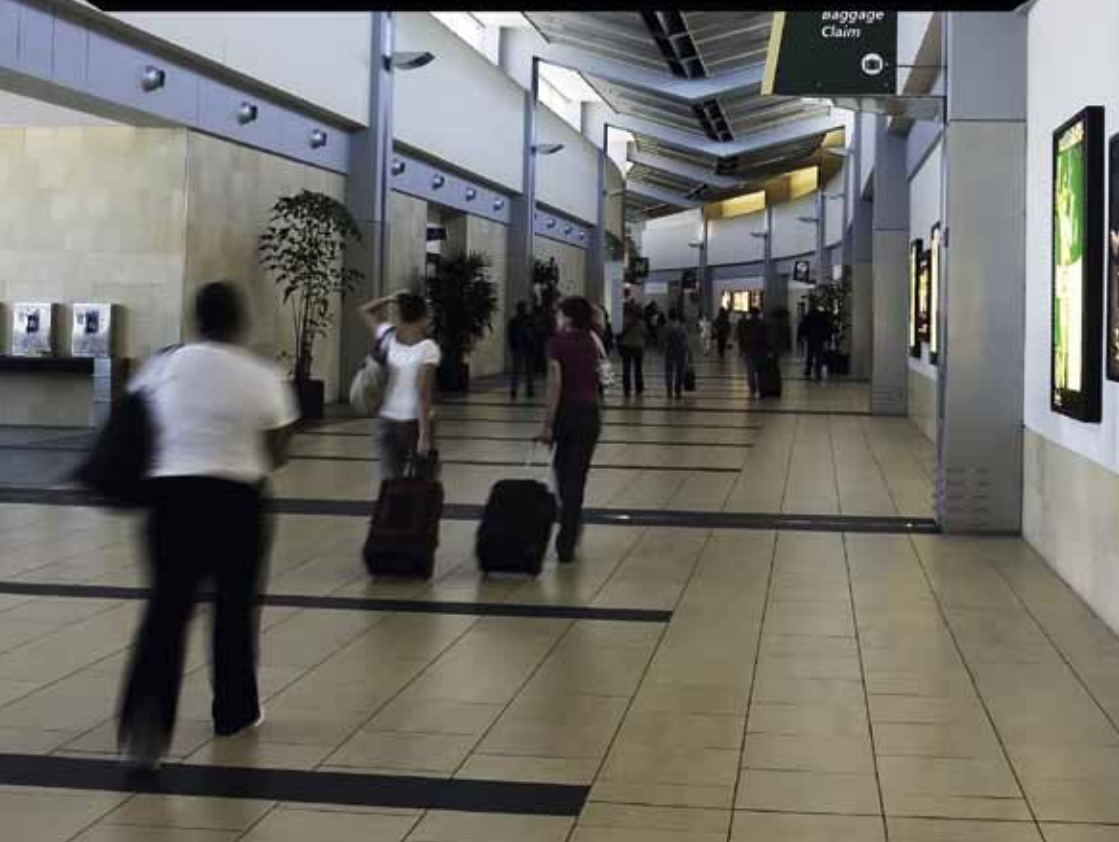
KOKOOMUS
VAIN MENNEISYYTTÄ EI VOI MUUTTA.

Matkakohde

19:35	KYYNISYYS	CANCELLED
19:40	HAIKAILU	CANCELLED
19:45	SUVAITSEMATTOMUUS	CANCELLED
19:45	PAREMMINVOINTIVALTIO	ON TIME
19:50	KYRKILY	CANCELLED
19:55	SYLLISTÄMINEN	CANCELLED
20:05	HOLHOAMINEN	CANCELLED
20:15	KIEROILU	CANCELLED
20:20	ITSEKKYYS	CANCELLED
20:25	AJATTELEMATTOMUUS	CANCELLED
20:35	UHKAILU	CANCELLED
20:40	UMPIMIELISYYS	CANCELLED
20:50	VASTAKKAINASETTELU	CANCELLED
20:55	LYHYTNÄKKÖISYYS	CANCELLED
21:05	YLIMIELISYYS	CANCELLED
21:10	OMAHYVYISYYS	CANCELLED

Baggage
Claim

MIKÄ ON MATKAOPAS PAREMMINVOINTIVALTIOON?

VALTION TEHTÄVÄ on turvata kansalaistensa hyvinvointi silloinkin, kun ajat ovat vaikeat. Kokoomus sitoutuu siihen. Pelkkä paikoillaan pysyminen ei kuitenkaan riitä, ja menneisyyttäkään on turha haikailla. On siis katsottava eteenpäin. Kokoomuksen ohjelma eduskuntavaaleissa 2011 on Matkaopas Paremmintivaltioon.

Paremmintivoinnin rakentamiseen ei riitä pelkkä poliitikkojen panostus – siihen tarvitaan kaikkia suomalaisia. Paremmintivointi rakennetaan työllä, yrittämisellä ja välittämällä. Innostuksella, eteenpäinkatsomisella ja suvaitsevaisuudella.

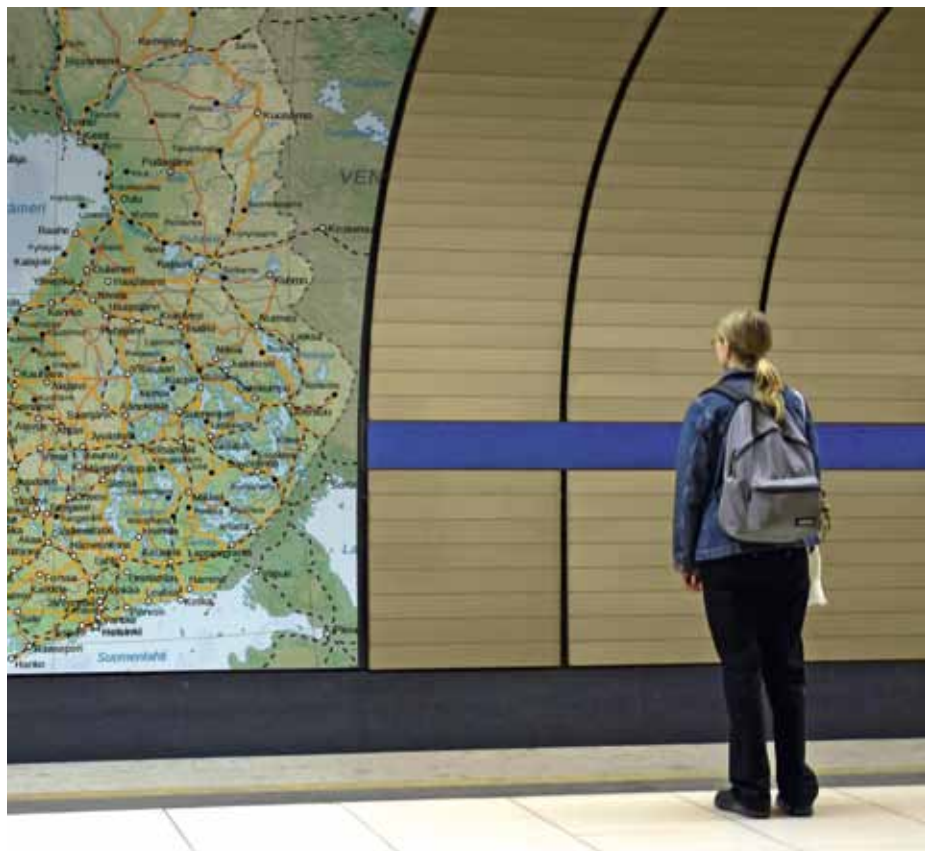
Paremmintivointivaltiossa hyvä työ kannattaa aina. Paremmintivointivaltiossa heikoimmassa asemassa olevilta ei oteta, vaan heitä autetaan. Paremmintivointivaltiossa me kaikki kannamme vastuuta oikeudenmukaisuudesta.

Matkaopas Paremmintivointivaltioon on suunnitelma siitä, kuinka hyvinvointivaltioista päästään Paremmintivointivaltioon. Sillä suomalaiset ovat sen ansainneet. Tervetuloa matkalle.

Jyrki Katainen
Kokoomuksen puheenjohtaja

SISÄLLYSLUETTELO

1.0 Kutsu matkalle	5
2.0 Matkakohde: Paremminvointivaltio	8
3.0 Matkanjärjestäjän vastuu	12
Millaisin keinoin hyvinvointi turvataan?.....	13
4.0 Paremminvointivaltion esittelyä.....	17
Maantiede.....	17
Liikenneyhteydet.....	18
Sää ja ilmasto	18
Turvallisuus	20
Asuminen.....	20
Talkoot.....	20
Kieli ja kuunteleminen.....	21
Ruoka	21
Työelämä ja yrittäjäyys.....	21
Lapset ja perheet.....	23
Toimeentulo ja terveystalvelut	23
Koulutus	24
5.0 Paremminvointivaltion nähtävyydet	25
6.0 Arvot	28
7.0 Loppusanat: Miksi matkalle juuri nyt?.....	31
Hakusanat	34
Lisätietoa	35

1.0 KUTSU MATKALLE

Turisteina hyvinvointivaltiossa.

Meille suomalaisille hyvinvointivaltio on läheinen ja tärkeä. Hyvinvointiyhteiskunta takaa, että meillä on tasa-arvoiset mahdollisuudet jokaiselle ja heikompa ei jätetä. Pohjoismainen hyvinvointimalli on hieno osoitus siitä, kuinka yhteis-

kunnasta voi tulla reilu, vaka ja turvallinen.

Kaikki ei kuitenkaan ole hyvinvointivaltiossa hyvin, vaikka niin väittäisimme. Tuhannet tositarinat Suomesta kertovat, että nykyinen hyvinvointivaltio ei aina takaa hyvinvointia. Tulevai-

suudessa meitä uhkaavat myös suuret taloudelliset haasteet.

MITÄ SIIS ON TEHTÄVÄ?

Ei ainakaan turvautua nostalgiaan. Helposti voi tulla ajattelemaan, että ennen kaikki oli paremmin.

»Kotikuntani vanhukset olivat tyytymättömiä kaupungin järjestämään ruoan kotiinkuljetukseen, koska se oli kallis ja piti aina maksaa keskustassa sijaitsevaan pankkiin. Minulle tuli idea: voisin koota ringin ystäviäni, jotka vapaaehtoisvoimin ja maksutta hoitaisivat vanhuksille kätevästi ruoan kotiin. Olin innostunut. Kävin asiasta keskusteluja kaupungin kanssa, mutta lopulta väsyin, kun ehdotukseni aina todettiin mahdottomaksi joillain byrokraattisilla syillä.»

Eläkeläinen, 75 vuotta

Jos vain pääsisimme takaisin auvoisalle 80-luvulle, jos voisimme kieltää EU:n, poliitikot, markkinavoimat tai kaikki ne, joiden kanssa olemme eri mieltä, silloin kaikki olisi hyvin. Me emme kuitenkaan ajattele näin. Perustuspeiliin katsomisen sijaan pitää mennä eteenpäin.

Toinen lähellä oleva houkutus on haikailla kaikkivaltiasta valtiota: Jos valtio hoitaa asiat, kaikki on hyvin. Jos valtio puuttuu asioihin kieltoin ja säännöin, meille ei tapahdu mitään pahaa. Odotamme saavamme kaiken valmiina. Olemme vieraantuneet omasta hyvinvoinnistamme ja panokses- tamme sen rakentamiseen. Meistä on tullut turisteja hyvinvointivaltioon.

TURISTIA EI KIINNOSTA

Millainen Suomi on huomenna, neljän vuoden vaalikauden jälkeen tai kymmenen vuoden kuluttua? Turisti ei jaksakaan nähdä päänvaivaa. Turisti ei näe oman toimintansa merkitystä maan tulevaisuudelle. Eikä se oikeastaan turistin tulevaisuus olekaan. Turisti käy vain kääntymässä ja ajattelee, että asioiden tekeminen kuuluu muille, maan oikeille asukkaille. Turisti valittaa hotellin huonoa tasoa ja bazaarin korkeita hintoja – ja heittää roskat tienpientareelle ja lähtee kotiin.

KÄÄRITÄÄN HIHAT

Entä jos ryhtyisimme turisteina olemisen sijasta taas

hyvinvointivaltion asukkaiksi, jotka aktiivisesti ja reippaasti kantavat vastuuta itsestään, toisista ja maansa tulevaisuudesta?

»Ehkä sitten hyvinvointivaltio romahtaa, jos sen kehittäminen lopetetaan», totesi 26-vuotias nainen pääkaupunkiseudulta viime syksynä. Juuri niin. Siksi lähdetään matkalle! Otetaan lapiot, stetoskoopit, kartta-kepit ja tietokoneen näppäimistöt käteen ja ryhdytään toden teolla tekemään Suomesta parempaa.

Sen sijaan, että tyytyisimme nurisemaan ja happamin naamoin tilkitsemään hyvinvointivaltion aukkoja, me uskomme, että on mahdollista luoda **Paremminvointivaltio**.

PAREMMINVOINTIVALTIO

MENNEISYYS

2.0 MATKAKOHDE: PAREMMINVOINTIVALTIO

*Valtion tulee turvata hyvinvointivaltio,
ja me kokoomuslaiset sitoudumme siihen. Mutta
Paremminvointivaltio – sen voivat tehdä vain ihmiset.*

Millaisessa maassa on hyvä elää? Sellaisessa, jossa on toimivat terveyspalvelut, tasa-arvoinen koulutus, toimiva oikeuslaitos, mahdollisuus vaikuttaa omilla teoilla tulevaisuuteensa. Valtio voi taata ja sen pitääkin

taata se, että terveyspalveluihin on riittävät määrärahat ja muut puitteet, jotta hoitajat ja lääkärit jaksavat työssään. Poliitikkojen pitää taata, että meillä on riittävät opetusmäärärahat ja hyvin koulutetut opettajat.

Poliitikko ei kuitenkaan ole siinä luokahuoneessa, missä jonkun lapsen koko elämä saattaa muuttua, ura löytyä ja elämä saada suunnan.

Politiikalla taataan liikennemäärärahat, mutta

Me kysyimme suomalaisilta, mitä hyvinvointi heille merkitsee. Saimme mm. seuraavanlaisia vastauksia:

»Tokaluokkalaiseni voi isossakin kaupungissa kävellä turvallisesti itse kouluun ja takaisin. Suomi ei ole maa, missä tarvitsee pelätä.»

»Sitä, että isoäitini palvelutalossa on Aino-hoitaja, joka ehtii aina istua isoäitini ja muiden vanhusten luona juttelemassa.»

»Että minulla on yliopistossa innostava opettaja, joka on saanut minut suuntaamaan ihan toiselle alueelle kuin olin koskaan ajatellut.»

»Että minun taksikuskina tarvitsee pelätä öisillä keikoilla.»

»Sitä, että sairaanhoitajana minulla olisi enemmän aikaa itse potilastyöhön.»

»Sitä, että yrittäjänä voin luoda itse omat työaikani.»

»Sitä, että muutettuani Afganistanista Suomeen, en ole joutunut aggressiivisten kohteeksi. Suomalaiset ovat kyllä aika uteliaita.»

poliitikot eivät aja sitä bus-
sia, joka odottaa ennen kiih-
dytystä, että kyytiin noussut
vanhus on päässyt turval-
lisesti istumaan. Poliitikot
eivät ole jokaisessa autos-
sa, jossa päätetään ajaa hit-
taammin, ettei lasten tar-
vitse kokea turvattomuutta
koulutiellä. Poliitikot eivät
ole jokaisessa vanhusten-
talossa istumassa yhtä yli-
määräistä hetkeä yksinäisen
vanhuksen luona. Poliitikko
tai valtio ei aina osu harhai-
levan lapsen kohdalle saat-

tamaan tätä turvallisesti
kotiin, auttamaan vinoon
mennyttä pyöräilykypärää
suoraan tai kysymään, voi-
ko auttaa.

Paremmivointivaltios-
sa valtio takaa hyvinvoin-
nin perustan, edellytykset
turvalliseen ja hyvään elä-
mään ja mahdollisuudet to-
teuttaa itseämme.

**HYVÄ TYÖ
KANNATTAA AINA**

Mutta vain ihmiset voivat
olla keskenään tekemis-

»Kotikirjastostani on vai-
kea saada muumivide-
oita, koska ne ovat aina
lainassa. Kerran kuiten-
kin näin niitä hyllyssä
kolme! Minulle tuli hou-
kutus: nyt nopeasti lai-
naan kaikki kerralla!
Mutta sitten mietin, mi-
tä jos kaikki toimivat
näin? Ehkä juuri siksi ni-
tä ei koskaan ole siellä.
Otin vain yhden, ja jätin
kaksi paikoilleen.»

**38-vuotias porvoolainen
äiti ja omaishoitaja**

sä tavalla, joka luo parempaa. Joko työssään, kadulla kohdatessaan, järjestöissä, yhdistyksissä tai talkooporukassa.

Paremmivointivaltiossa ei ole tavatonta nähdä »koko kylää kasvattamassa lapsia» tai eri ammatinharjoittajien tekevän työssään vielä vähän ylimääräistä, sellaista missä otetaan ihmiset ihmisinä eikä vain numero-lappuina, jotka pitää hoitaa pois jonoista.

Ihmiset ovat Paremmi-

vointivaltiossa myös tottuneet tekemään asioita yhdessä, talkoovoimin. Asioista ei purnata vaan ne hoidetaan kuntoon. Meidän yhteinen maahan tämä on.

Paremmivointivaltio perustuu arvoihin. Arvot eivät ole irrallisia sanoja, vaan kaiken toiminnan perusta.

Kun ihmisellä on häntä, hänen pitää saada apua valtiolta ja toisilta ihmisiltä. Kun oma avuntarve on ohi, on aika kysyä: mitä minä voin nyt tehdä muille?

Paremmivointivaltiossa otetaan vastuu omasta elämästä. Paremmivointivaltiossa kysytään: mitä minä voin antaa toisille?

Paremmivointivaltiossa ei olla kyynisiä, vaan innostuneita. Paremmivointivaltio on ihmisten eikä byrokratian puolella. Paremmivointivaltiossa ei roikuta mennessä vaan rakennetaan tulevaisuutta. Paremmivointivaltiossa ihmiset tekevät eivätkä vain viisastele.

3.0 MATKANJÄRJESTÄJÄN VASTUU

Jos matkanjärjestäjä ei hoida hommiaan, matka epäonnistuu varmasti. Mutta vaikka matkanjärjestäjä tekisi kaikkensa, se ei vielä tee matkasta hauskaa – sen voi tehdä vain matkustaja itse.

Hyvällä matkalla on luotettava matkanjärjestäjä, sellainen, jonka seuraan voi lähteä, vaikka ei puhuisi kieliä tai olisi mitenkään kokenut pallontallaaja. Kovina aikoina ja työyötyisillä teillä tarvitaan matkanjärjestäjää, jolla on näyttöjä, halua ja luotettavuutta. Me suosittelemme

lämpimästi Kokoomusta.

Kokoomus on tunnettu siitä, että se huolehtii valtiontaloudesta niin, että meillä on pitkälläkin aikavälillä hyvinvointia. Paremminvointivaltio ei ole vain meille, se on myös lapsillemme. Kokoomusta moititaan vähän tylsäksikin, liian rehelliseksi

puolueeksi, jossa poliitikot kertovat ikävätkin tosiasiat ja jossa päätä ei laiteta ongelmien edessä pensaaseen vaan asioihin etsitään ratkaisut. Monet maailmalla kiitosta saaneet suomalaiset valtiovarainministerit ovat olleet kokoomuslaisia.

Tällä hetkellä hyvinvoin-

tiamme uhkaa valtiontalouden kestävyysvaje. Hyvinvointimme ei ole kestäväällä pohjalla. Tulot eivät riitä rahoittamaan kaikkia paremmintoihin tarvittavia me-

noja. Mittaluokaltaan tämä vaje on nykyarvion mukaan noin 5 prosenttia kokonaistuotannosta, euroissa noin 10 miljardia. Matkamme Paremmintointivaltioon

edellyttää tämän vajeen kumomista umpeen. Mikäli näin ei tehdä, päätyy Suomi velkakierteeseen, joka vaarantaa kaikkien hyvinvoinnin.

MILLAISIN KEINAIN HYVINVOINTI TURVATAAN?

Paremmintointivaltion perusta on siinä, että kaikista otetaan vastuu ja ketään ei jätetä. Yhteiskunnan pitää olla sellainen, jossa hyvä työ kannattaa aina.

Kokoomus, sinun matkanjärjestäjäsi, on vahvasti sitoutunut siihen, että:

- 1) Kaikkein heikoimmassa asemassa olevilta ei pidä leikata.**
- 2) Työn verotusta ei pidä ainakaan kiristää.**

Kestävyysvajeen purkamisessa Kokoomus asettaa etusijalle seuraavat kolme keinoa.

1

PAREMPI TYÖELÄMÄ, PIDEMMÄT TYÖURAT

Tarvitsemme työpaikkoja, joissa työntekijä jaksaa, pärjää ja pystyy parhaimpaansa. On tärkeää, että jokainen kokee työnsä ymmärrettäväksi, hallittavaksi ja mielekkääksi. Tässä avainasemassa on myös se, miten työpaikoilla pystytään huomioimaan kunkin työntekijän elämäntilanne ja sen asettamat vaatimukset.

Työn ilo on tekemisen tärkein voimavara. Kun töissä viihtyy, silloin työelämässä jaksaa ja jopa haluaa jatkaa pidempään.

Paremmintointivaltiossa työntekijät ja työnantajat etsivät yhdessä keinoja jaksamisen, työn mielekkyyden ja uusien tekemisen tapojen löytämiseksi. Tällainen työelämä paitsi luo paremmint-

vointia, myös korjaa uhkaa-
vaa kestävyysvajeita.

Työurien pidentäminen ei voikaan tapahtua pelkästään eläkeikää nostamalla, vaan aivan yhtä tärkeässä roolissa on jaksamisen tukeminen, työelämän ja työmarkkinoiden kehittäminen, koulutuksen suuntaaminen vastaamaan työvoiman kysyntää ja opiskeluaikojen lyhentäminen.

2

PALVELUT VOIDAAN TEHDÄ PAREMMIN

Paremmat palvelut eivät lähtökohtaisesti tarkoita kalliimpia palveluja. Oleellisinta on, miten fiksimusti palvelut on järjestetty. Yksittäisissä kunnissa olevien parhaiden toimintatapojen levittäminen koko Suomeen ratkaisisi koko kestävyysvajeen. Kuntalaiset ovat itse avainasemassa palveluja suunniteltaessa. Parempien palvelujen mittari on se, on-

ko yksittäinen kuntalainen tyytyväinen ja kokeeko hän saavansa riittävän turva-verkon sitä tarvitessaan.

Kokoomukselle tärkeää on ihmistä lähellä olevien palvelujen toimivuus ja korkea laatu. Palvelujen järjestämisen on oltava riittävän leveillä harteilla, siksi kuntia autetaan uudistumaan ja tekemään entistä enemmän yhteistyötä. Kuntien määrää

on vähennettävä ja menojen kasvu on saatava kuriin. Byrokratiaa on karsittava.

Paremminvointivaltiossa ongelmien ennaltaehkäisystä palkitaan ja palvelut ovat helposti saavutettavissa. Yksinkertaisesti: palveluihin tarkoitetuilla rahoilla on saatava enemmän ja parempia palveluja.

3

TYÖLLISTÄVÄ VEROUDISTUS

Verotuksen tasolla ja rakenteella vaikutetaan talouskasvuun, työllisyyteen ja yrittäjyyteen. Kokoomus kannattaa työllistävää verouudistusta. Verotusta on muutettava vahvistamaan suomalaista työtä ja vauhdittamaan talouskasvua, jolloin tarvittavat verotulot voidaan kerätä ilman suuria

veronkorotuksia tai menoleikkauksia.

Verotuksen painopistettä on siirrettävä pois työn tekemisen ja työllistämisen verottamisesta kohti ympäristöä kuluttavan toiminnan verotusta. Verotuksen kohteet on valittava siten, että verotus kannustaa tekemään työtä, työllistämään,

yrittämään ja menestymään. Samalla ohjataan luonnonvarojen viisaampaan käyttöön. Kokoomus vastustaa tasaveroa ja on aina ensimmäisestä vaaliohjelmastaan lähtien kannattanut verotusta, joka peritään maksukyvyn mukaan.

Mitä paremmin näissä kolmessa keinossa onnistutaan, mitä rohkeammin luomme kasvun edellytyksiä, uudistamme työelämää sekä kuntien ja valtion hallintoa, sitä pienemmäksi jää tarve veronkorotuksiin tai menoleikkauksiin.

Kokoomus lähtee siitä, että seuraavaan hallitusohjelmaan kirjataan yksityiskohtainen suunnitelma koko kestävyysvajeen poistamiseksi. Kaikkein vaikuttavimmat toimet vajeen poistamiseksi ovat raken-

teelliset muutokset työelämässä ja julkisten palvelujen järjestämisessä. Tämän kaltaisten muutosten vaikutukset näkyvät käytännössä vasta vuosien – jopa vuosikymmenien – päästä. Tämän vuoksi päätösten tekemisellä on kiire.

Tilanne on sen verran vakava, että tulojen ohella on välttämättä katsottava myös julkisia menoja. Valtion menoja ei pidä uusilla päätöksillä lisätä ilman, että samalla tehdään tarkka harkinta ja suhteutetaan uu-

si meno jo olemassa oleviin kuluihin. Tämä on vastuulista verovarojen käyttöä.

Uusia päätöksiä menonlisäyksistä voidaan tehdä vain, jos tarvittavat määrärahat löytyvät uudelleen kohdentamalla jo olemassa olevista menoista. Toisaalta, jos talouskasvu lähtee ennakoitua vahvempaan nousuun, on kasvun tuomat lisätulot laitettava ensisijaisesti velan lyhentämiseen eikä, menojen kasvattamiseen.

<u>TIOURAT</u> + 2V. PITKÄÄ AIKAVÄLILÄ ALUSTA, KESKOLTA JA LOPUSTA	4 MRD €
<u>KUNTAUUDISTUS</u> 2/3 %:N TUOTTAUUDEN KASVU FIKSUMPI PALVELUTUOTO	4 MRD €
<u>TYÖPAIKKOJA JA KASVUA LISÄÄVÄ</u> <u>VEROUDISTUS</u>	
NOPEASTI VEROTULOJA LISÄÄ PAREMMAN KASVUN TUOMAT VEROTULOT	1 MRD € 1 MRD €
<u>YHTEENSÄ</u>	<u>10 MRD €</u>

4.0 PAREMMINVOINTIVALTION ESITTELYÄ

Kun hyvinvoinnin perusta on turvattu viisaalla talouspolitiikalla, matka Paremmintivaltioon voi alkaa! Millaista siellä on? Seuraavassa on esitelty elämää Paremmintivaltiossa sekä Kokoomuksen tavoitteita.

MAANTIEDE

Paremmintivaltio ei ole saari erillään muusta maailmasta. Sellaiset asiat kuin vaikkapa Saksan taloustilanne, Kiinan energiavalin-

nat tai Afganistanin rauhoittuminen vaikuttavat myös suomalaisten hyvinvointiin. Olemme kaikki entistä tiiviimmin samassa veneessä. Maailmaan on myös syn-

tynyt uusia valtakeskuksia, kun nopean talouskasvun maat ovat saaneet poliittista itsevarmuutta.

Matka Paremmintivaltioon edellyttää, että

Suomi ymmärtää maailman muutosta ja viilaa toimintatapojaan tarpeen mukaan. Yhtä tärkeää on nähdä, mikä ei ole muuttunut. 2010-luvun ulkopolitiikka edellyttää sekä uudenlaista ketteryyttä että kansainvälisen politiikan pitkien linjojen ymmärrystä. Paremminvointivaltiossa ulkopolitiikka ei ole salatiettä. Siitä voi puhua kuka tahansa.

Paremminvointivaltio ajaa yhteistä etua olemalla aktiivinen, luotettava ja kekseliäs yhteistyökumppani kansainvälisillä kentillä. Sen arvoihin kuuluu ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja sosiaalisesti vastuullisen markkinatalouden edistäminen. Kokoomus haluaa, että Suomi pyrkii sitouttamaan kaikki maat yhteisten haasteiden ratkaisemiseen.

VAHVA EU - SUOMALAISEN ETU

Euroopan unioni on Suomen tärkein kansainvälisen yhteistyön kenttä, vaikka sen toiminta jättää välillä toimomisen varaa. Vahva

EU on jokaisen suomalaisen etu. Siksi Kokoomus haluaa määrätietoisesti kehittää EU:ta suomalaisten kannalta järkevään suuntaan. Kokoomus on viimeisen neljän vuoden aikana nostanut Suomen asemaa EU:ssa – olemme kohonneet mallioppilaasta arvostetuksi asijahtajaksi. Suomea kuunnellaan jälleen suomalaisille tärkeissä asioissa, etenkin talouskysymyksissä ja ulkopolitiikassa. Suomen tavoitteena on, että yhteisiä sääntöjä noudatetaan ja niistä lipsujia rangaistaan.

Kokoomus haluaa Suomen jatkavan aloitteellista, mutta pitkäjänteistä ulkopolitiikkaansa. Siihen kuuluu aktiivisuus niin EU:n ja Venäjän, kuin EU:n ja Yhdysvaltojenkin suhteissa. Siihen kuuluu myös tiivis yhteistyö muiden Pohjoismaiden kanssa sekä aktiivisuus arktisilla alueilla. Suomen tulee terävöittää toimintaansa nousevissa talouksissa ja edistää suomalaisten yritysten toimintaedellytyksiä kasvavilla markkinoilla. Meidän tulee kantaa vastuumme köyhimmistä kehityksistä ja tarjota apuamme siellä, missä tarvitaan suomalaisten rauhanrakenustaitoja. Kaiken perustana ovat hyvät kahdenväliset suhteet naapureihin.

LIIKENNEYHTEYDET

Paremminvointivaltiossa liikkuminen paikasta toiseen on vaivatonta, tehokasta, turvallista ja ympäristöystävällistä. Väylähankkeissa huomioidaan kaikkien liikennemuotojen tarpeet ja toteutetaan aina koko liikennejärjestelmän kannalta toimivin ratkaisu.

Joukkoliikenteestä tulee tehdä uskottava ja kilpailukykyinen vaihtoehto henkilöautolla ajamiseen verrattuna siellä, missä se on mahdollista. Rautatieliikenteen palvelutasoa, tehokkuutta ja säänkestävyyttä on parannettava.

Liikenteen päästöjä vähennetään tukemalla autokannan uudistumista, suosimalla biopolttoaineita ja vähäpäästöistä ajoneuvoteknologiaa. Autoilun verotuksessa siirrytään enenevästi hankinnan verottamisesta käytön verottamiseen.

Paremminvointivaltiossa kohtuuhintaiset ja laadukkaat tietoliikenneyhteydet on taattu myös haja-asutusalueilla.

SÄÄ JA ILMASTO

Jokainen meistä tarvitsee hengityskelpoista ilmaa keuhkoihinsa, ja tuskinpa kellään on mitään esimerkiksi uimakelpoista Itämeren vastaan. Siksi ympäristön kannalta fiksuja tekoja

KUVA: FLICKR.COM/PHOTOS/EPROFFICIAL

tarvitaan kaikilta, olimmepa sitten katumaasturilla ajavia yritysjohtajia, globalisaatio-kriittisiä fenovegaaneja tai aivan tavallisia suomalaisia.

Arkipäivän vihreät teot ovat pitkään olleet merkki tekijänsä sivistyneisyydestä ja edistykellisyysdestä. Nyt on korkea aika tehdä niistä jokanaisen ja -miehen arkea, puoluekirjaan ja vihreyden sävyyn katsomatta. Tarvitaan konkreettisia tekoja, joista tulee pysyviä toimintatapoja, ei vain tilapäisiä mielenilmauksia tai hyviä aikeita. Muutos alkaa yksilöistä ja saa lisää puhtia reippaasta talkooasenteesta.

Me kokoomuslaiset olemme aina uskoneet, että ihmisten ja ympäristön kohta-

lo kulkevat käsi kädessä. Teot ympäristön hyväksi ovat tekoja myös ihmisten hyvinvoinnin puolesta. Meidän mielestämme talouskasvu

Paremmintovaltiossa ympäristölle haitallista toimintaa ja kuluttamista verotetaan enemmän kuin työtä ja työllistämistä. Tällä

Paremmintovaltiossa ympäristölle haitallista toimintaa ja kuluttamista verotetaan enemmän kuin työtä ja työllistämistä.

on ympäristötekojen edellytys ja vastuullinen markkinatalous luonnonsuojelijan työkalu.

Ilman toimivaa taloutta ei nimittäin ole hyvinvointia, ja vain hyvinvoiva kansakunta pystyy toimimaan kestävä kehityksen oppien mukaan. Samoin vain menestyvä yritys pystyy kehittämään ympäristöystävällisempiä tapoja toimia.

tavoin suomalaisia kannustetaan ympäristöfiksuihin valintoihin – kukin omalla tavallaan ja itse valitsemillaan keinoilla.

Suomesta pitää tehdä maailman ensimmäinen hiilineutraali yhteiskunta. Ympäristön- ja luonnonsuojelu sekä ekologisen jalanjäljen pienentäminen ovat osa tämän päivän sivistysajattelua.

Ympäristöfiksua yhteiskunta huomioi luonnon kantokyvyn, käyttää mahdollisimman vähän energiaa ja luonnonvaroja, tuottaa mahdollisimman vähän päästöjä ja jätteitä sekä toimii kustannustehokkaasti. Näin voimme jättää Suomen ja maapallon tuleville sukupolville paremmassa kunnossa kuin ne nyt ovat.

TURVALLISUUS

Jokaisella suomalaisella on oikeus turvalliseen arkeen. Paremminvointivaltiossa ketään ei jätetä yksin sairauden, työttömyyden tai muun elämänmuutoksen kohdatessa, vaan meillä jokaisella on kokemus kuulumisesta omaan yhteisöön ja tunne omasta arvosta ja roolista yhteiskunnassa. Osallisuus luo turvallisuutta.

Paremminvointivaltio pitää huolen siitä, etteivät kansainvälistyvän maailman kielteiset ilmiöt pää-

se juurtumaan Suomeen. Jokaisella on varmuus siitä, että hädän hetkellä saa apua – myös harvaan asutuilla alueilla, joissa yhteistyötä vapaapalokuntien, poliisin, rajavartiolaitoksen ja muiden turvallisuusviranomaisten kesken on lisätty.

Turvallisuutta edistävät turvallinen koti-, asuin- ja työympäristö, toimivat peruspalvelut, hyvin suunniteltu liikenneympäristö ja varmuus siitä, että rikoksiin syllistyneet joutuvat edesvastuuseen teostaan. Paremminvointivaltiossa huomiota on kiinnitettävä erityisesti perheväkivallan ehkäisyyn ja rikoksen uhrin asemaan.

ASUMINEN

Paremminvointivaltio rakentuu seutukunnista, jotka perustuvat eheisiin työ- ja asuinalueisiin ja joissa voidaan nostaa kuntalaisen palvelutasoa. Paremm-

invointivaltiossa asutaan onnellisesti ja ekologisesti niin maalla kuin kaupungissa, niin kerrostalossa kuin omakotitalossa. Talot suunnitellaan hyvin, niistä tehdään energiatehokkaita ja ne rakennetaan laadukkaasti.

Jokaisella on oikeus kohtuuhintaiseen asumiseen. Asuntojen hintojen ja vuokrien räjähtäminen nousu etenkin suurissa kaupungeissa laitetaan kuriin turvaamalla riittävä asuntojen rakentaminen. Kenenkään ei myöskään pidä jäädä ilman kotia, joten menestyksestä työtä pitää kaikin keinoin vähentämiseksi jatketaan.

TALKOOT

Talkoot ovat yhä suosittu tekemisen muoto Paremminvointivaltiossa. Talkootyö on perinteinen suomalainen naapuriavun muoto, johon liittyy vahva yhteisöllisyyden tunne.

Paremminvointivaltiossa parannetaan vapaaehtoistyön toimintaedellytyksiä. Vapaaehtoistyöllä ei pidä korvata peruspalveluja eikä peruspalveluilla vapaaehtoistyötä, vaan molempia tarvitaan. On löydettävä uusia keinoja, miten yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin yhteispeliä ja yhteistyötä parannetaan.

KIELI JA KUUNTELEMINEN

Kapulakieli ei kuulu Paremminvointivaltion kielivalikoimaan. Poliitikot kertovat tavoitteistaan selkokielellä, vailla kiertelyä ja kaartelua. He suosivat positiivista ja rakentavaa viestintää, jossa ei keskitytä kinasteluun tai toisten tekemiin virheisiin. Sen sijaan puhutaan rehellisesti isänmaan tulevaisuudesta ja esitetään ratkaisuja ongelmiin. Omat virheet tunnustetaan, eikä kiusallisiakaan totuuksia peitelä. Jos edessä on haasteita, otetaan härkää sarvista ja kannetaan vastuuta. Paremminvointivaltiossa poliitikot

puhuvat vähemmän ja tekevät enemmän, sillä teot ovat kaikkein kauneinta puhetta.

RUOKA

Paremminvointivaltiossa kotimainen, puhdas ja terveellinen ruoka on arvokas asia, jota vaalitaan. Kotimaisen ruoan saattavuus edellyttää kannattavaa maataloutta ja sen myötä elinvoimaista maaseutua. EU:n maatalouspolitiikan uudistuksessa pitää saada Suomen tavoitteet läpi ja tuoda jatkuvuutta ja kannustavuutta maatalousyrittäjien työhön.

Paremminvointivaltiossa ruokakulttuuria kehitetään

edistämällä niin luomuruoan tuotantoa kuin lähiruoan käyttöä muun muassa kouluruokailussa. Suomalaisesta ruoasta on ainesta menestyksekkääksi vientituotteeksi.

TYÖELÄMÄ JA YRITTÄJYYS

Menestyvät yritykset ja niiden työpaikat muodostavat Paremminvointivaltion perustan. Yrittäjän intoa ei saa rajoittaa hankalalla lainsäädännöllä tai väheksyvällä asenteella. Yrityksen ja erehdysten kautta oppiminen on meille kaikille luontaista. Yrittäjälle on annettava mahdollisuudet onnistua epäon-

nistumisen jälkeen. Ideoiden muuttamista menestyviksi tuotteiksi ja kasvavaksi liiketoiminnaksi on tuettava määrätietoisesti yksityisten sijoitusten vetämänä.

Paremminvointivaltiossa kaikki työ on arvokasta. Työnteko on aina ja kaikissa tilanteissa kannattavaa. Työn verotusta on myös jatkossa kevennettävä mallillisesti. Pienten tulojen ja sosiaaliturvan yhteenso-

vittamista parannetaan eikä byrokratian anneta estää työllistymistä.

Parhaimmillaan työ antaa ison osan elämänsisälöstä. Kenenkään ei pidä joutua jättämään työelämää kokonaan vain sen vuoksi, että työn tekeminen on omassa elämäntilanteessa liian raskasta. Jokaiselle suomalaiselle on annettava mahdollisuus osallistua työelämään omien voimavarojensa mukaan.

Paremminvointivaltiossa joustavat työajat, toimiva päivähoitojärjestelmä ja mahdollisuus etätööhön helpottavat monen suomalaisperheen arkea. Työn tekeminen ei estä huolehtimasta pienistä lapsista tai hoitoa tarvitsevista vanhemmista.

Monien joustavien ratkaisujen avaimet löytyvät työpaikoilta, eikä niitä voida sanella tai lailla säätää. Johtamisen on oltava kunnossa, on pystyttävä keskittymään olennaiseen, ongelmiin on puututtava ajoissa, motivaatiota on pidettävä yllä ja kiusaamiseen sekä ikärasismiin on otettava nollatoleranssi. Perusteettomista pätkätöistä on päästävä eroon esimerkiksi sijaispankkijärjestelmien avulla.

Harmaa talous ja veronkierto ovat varastamista Paremminvointivaltiolta. Harmaa talous vie rehellisten työpaikkoja ja niitä verotuloja, joilla rahoitetaan päiväkodit, koulut ja terveyskeskukset. Harmaan talouden torjunta edellyttää riittäviä voimavaroja poliisille ja syyttäjille, sääntöjen noudattamisen valvontaa sekä riittäviä rangaistuksia. Harmaan talouden vastaiset toimet eivät saa hankaloittaa kohtuuttomasti rehellisten yrittäjien toimintaa.

Pitkällä tähtäimellä Paremmintointivaltion rakentaminen edellyttää, että saamme työttömät takaisin työelämään ja lisäksi uusia työntekijöitä ja veronmaksajia myös ulkomailta. Jokainen on tervetullut Suomeen tekemään töitä suomalaisilla työehdoilla. Suomesta saa myös hakea suojelua. Humanitaarinen maahanmuutto tulee kuitenkin mitoittaa Suomen valmiuksiin kotouttaa tulijat huolella.

LAPSET JA PERHEET

Lapsilla on oikeus vanhempiensa aikaan ja molemmilla vanhemmillä oikeus aikaan perheensä kanssa. Paremmintointivaltiossa työn ja perheen yhteensovittamista helpotetaan. Työelämän joustavuus erilaisissa elämäntilanteissa on monilta osin ratkaistavissa sopimalla siitä työpaikoilla. Perheystävällinen työpaikka on sekä työnantajan että työntekijän etu.

Päivähoidosta ja päivähoitomaksuista on saatava joustavampia niin että perheen tarvitsema hoitoaika otetaan huomioon. Osittaista hoitorahaa ja pienten lasten yksityisen hoidon tukea on korotettava. Isyysraha-kaudesta on tehtävä nykyistä joustavampi ja yksinkertaisempi.

Perheiden arkeen saadaan helpotusta myös parantamalla lapsiperheiden kotipalveluja. Työelämän on joustettava paitsi ruuhkavuosina, myös silloin kun vaikkapa ikääntyvästä vanhemmasta huolehtiminen vie aikaa ja voimavaroja.

TOIMEENTULO JA TERVEYSPALVELUT

Paremmintointivaltiossa ihmisten terveydestä huolehditaan. Kaikilla on tässä oma roolinsa – niin ihmisillä itsellään, lähiyhteisöllä kuin ammattilaisilla. Ihmiset saavat tarvitsemansa terveyspalvelut lähipalveluina terveyskeskuksista.

Siellä on vastassa motivoituneita ammattilaisia, joiden hyvinvoinnista ja jaksamisesta huolehditaan. Terveyttä edistetään teemmällä terveellisempien elämäntapojen valitsemisesta helpompaa ja houkuttelevampaa.

Jokaisella ikäihmisellä on oikeus turvalliseen vanhuuteen ja hyvään hoivaan asuinpaikasta riippumatta. Puitteet turvalliselle vanhuudelle tulee luoda ihmisten tarpeiden ja toiveiden pohjalta yksilön elämäntilannetta kunnioittaen. Eläkkeiden riittävyys ja eläkeläisten ostovoima on turvattava. Eläkeläisten verotus pidetään oikeudenmukaisena. Eläkeläiselle ja palkansaaajalle on jätävä samasta tulosta saman verran rahaa käteen.

Paremmintointivaltion perustan ovat rakentaneet itsenäisyyttämme puolustaneet veteraanit. On kunnia-asia pitää heidän hyvinvoinnistaan huolta.

Omaishoito on erittäin tärkeää välittämistyötä ja sen vuoksi omaishoidon tukea kehitetään niin, että siitä tulee nykyistä kattavampi. Omaishoidon tuen saantiedellytyksiä yhdenmukaistetaan. Omaishoitajien mahdollisuuksia vapaapäiviin parannetaan mm. palvelusetelien.

Paremmintointivaltiossa hyvinvointierot eivät kasva kohtuuttomiksi. Pienituloisten elintaso ei saa liiaksi poiketa hyvin toimeentulvien elintasosta. Köyhyyttä on torjuttava monin keinoin, kuten työmarkkinoiden, palveluiden ja etuuksien kehittämisellä.

KOULUTUS

Lähikoulusta on saatava maailman parasta opetusta. Suomalaisten lasten koulutuksellisesta tasa-arvosta huolehditaan lisäämällä perusopetuksen vähimmäistuntimäärää. Ryhmäkokojen on oltava riittävän pienet, jotta opettajalla on aikaa oppilaille ja mahdollisuus huomioida paremmin erilaisten lasten tarpeet. Opetuksen tulee antaa jokaiselle lapselle mahdolli-

suus kasvaa täyteen mitaansa.

Suomessa on maailman parhaimmat opettajat. Opettajan työtä pitää arvostaa. Opettajien lomautuksia säästösyistä ei voida hyväksyä. Opettajien jaksamisesta ja osaamisesta on pidettävä huolta.

Paremmintivaltiossa yksikään nuori ei tipu koulutusjärjestelmän ulkopuolelle. Jokaiselle perusopetuksen päättävälle nuorelle turva-

taan riittävä opintojen ohjaus ja jatkokoulutuspaikka.

Opiskelijoiden hyvinvoinnista on kannettava huolta. Opintojen edistymiselle luodaan hyvät edellytykset turvaamalla opiskelijan toimeentulo ja opintojen tukipalvelut. Edistämällä opiskelijaliikuntaa sekä ponnostamalla opiskelijaruokailuun ja -terveydenhuoltoon voidaan opiskelijoiden hyvinvointia edistää merkittävästi.

5.0 PAREMMINVOINTIVALTION NÄHTÄVYYDET

Matka kohti Paremminvointivaltiota on aloitettu eri puolilla Suomea.

Meillä on mahtavia esimerkkejä siitä, mitä suomalaisten luovuus, tarmo ja aloitteellisuus ovat saaneet aikaan, kun ei ole katsottu taaksepäin vaan eteenpäin, kun ei ole odotettu, että

kaikkivaltias järjestelmä hoitaa kaiken, vaan on ryhdytty itsekin tuumasta toimeen.

Matkanjärjestäjänä suosittelimme lämpimästi seuraavien kohteiden sisällyttämistä matkaohjelmaasi:

1. Vaasan kaupungin kirjasto sai Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän Kirjastonkehittäjäpalkinnon vuonna 2010. Ansioina on yhdessä henkilöstön kanssa tehty pitkä-

jänteinen ja määrätietoinen kehitystyö. Vaasaan on mm. perustettu neljä yhdistelmäkirjastoa, jotka toimivat sekä asukkaiden lähikirjastona että koulukirjastona.

2. Tampere palkittiin vuonna 2011 pohjoismaiden ilmastoystävällisimpänä kuntana. Kaupunki palkittiin ECO2 – Ekotehokas Tampere 2020 -hankkeesta, jonka tavoitteena on hiilineutraali kaupunki. Tuomaristo antoi kiitosta kunnianhimoisuudesta sekä selkeästi määritellyistä tavoitteista. Hankkeen avulla Tampere kehittää niin vähähiilistä kaupunkisuunnittelua kuin ympäristöliiketoimintaa. Keskeisellä sijalla on yhteistyö kansalaisjärjestöjen kanssa sekä kaupunkilaisten saaminen mukaan ilmastotalkoisiin.

3. Kustaankartanon vanhustenkeskus Helsingissä pärjasi vuonna 2009 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vertailussa parhaiten. Vertailussa oli mukana 546 vanhustenhuollon yksikköä 160 laitoksesta ympäri Suomen – kaksi parhaista oli Kustaankartanosta.

4. Kihniön terveyskeskus oli Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen mukaan

Suomen tehokkain ja tuot-tavin terveyskeskus vuonna 2009.

5. Kiimingin Urheilijat ry palkittiin Urheilugaalassa 2011 vuoden urheiluseurana. Perustelujen mukaan KiimU on »suuri seura pienessä kunnassa». Osoituksena vahvasta tekemisen hengestä on se, että vuonna 2006 tuhopoltossa tuhoutunut monitoimitalo rakennettiin uudelleen tal-koohengellä.

6. Anjalan Vapaaehtoinen Palokunta ry palkittiin vuoden 2010 vapaaehtoispalokuntana. Valintaa perusteltiin mm. Anjalan VPK:n monipuolisella toiminnalla ja aktiivisesti toimivilla harrastus- ja nuorisosastoilla. Anjalan VPK voitti vuonna 2010 myös palokuntien Suomen mestaruuden.

7. Helsingin joukkoliikenne todettiin EuroTest-selvityksessä 2010 Euroopan toiseksi parhaimmaksi.

8. Klinkbackan koulu palkittiin OAJ:n Vuoden koulu, oppilaitos tai päiväkoti -palkinnolla vuonna 2010. Palkinnon perusteluissa kiitettiin kyläkoulun hyvää yhteishenkeä ja positiivista tekemisen ilmapiiriä.

»Koulussa painotetaan kestävää kehitystä ja koulu on mukana Vihreä lippu -ympäristöohjelmassa. Kanssakäynti oppilaiden, opettajien ja vanhempien välillä on mutkatonta ja ongelmiin tartutaan heti, kun ne huomataan.»

9. Salo valittiin vuoden 2010 terveeksi kunnaksi. Erityistä kiitosta Salo sai hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehittämisestä, mitä on jatkettu kymmenen kunnan kuntaliitoksen jälkeenkin. »Terveyden edistäminen näkyy Salossa esimerkiksi mielenterveyspalveluissa, päihdehuollossa ja maahanmuuttajille suunnatuissa palveluissa.»

10. Huittinen, Kotka, Kuopio, Uusikaupunki ja Vantaa aikovat puuttua nuorisotyöttömyyteen ja vähentää 17–24-vuotiaiden syrjäytymisriskiä työllistämällä jokaisen työttömän nuoren vähintään kahdeksi kuukaudeksi. Hanke on ideoitu yritysjohtajien Yllätetään yhteiskunta-yhteisössä, joka korostaa ja edistää yritysten yhteiskuntavastuuta.

11. Jyväskylän Tiimikatemia on Jyväskylän ammattikorkeakoulun Yrittäjyyden Huippuyksik-

2.

7.

11.

12.

kö, jossa työskentelemällä omassa tiimiyrityksessä opitaan tekemällä oikeaa liiketoimintaa, oikeiden asiakkaiden kanssa ja oikealla rahalla. Opiskelijoista 47 prosenttia toimii yrittäjänä kaksi vuotta valmistumisensa jälkeen. Tiimiakatemi-an vastuuhenkilöt palkittiin ensimmäisellä Y4 Yrittäjäyrystekko -palkinnolla 2010.

12. Kuopion lähiliikunta- paikkaverkosto palkittiin Vuoden liikuntapaikka 2010 -palkinnolla. Erityistä tunnustusta annettiin sille, että

Kuopion kaupungin kaikessa toiminnassa on keskitytty terveyden, toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistämiseen. Liikuntapaikat sijaitsevat keskeisillä paikoilla ja ovat helposti asukkaiden saavutettavissa.

13. Suomen vanhin lasten ja nuorten teatteri Unga Teatern Espoosta palkittiin Vuoden teatterina vuonna 2010. Palkinnon perusteluissa kiiteltiin Unga Teaternin varsin niukoilla resursseilla tekemää kunnianhimoista ja kor-

keatasoista taiteellista työtä kahdella kielellä. Teatteri kasvattaa yhä uusia katsoja-sukupolvia.

14. Kahvila Korva, ympäri Suomea: Paremmintointivaltiossa poliitikot todella kuuntelevat ihmisiä ennen päätöksentekoa. Ympäri Paremmintointivaltiota on perustettu Korvakahviloita, joihin ihmiset tulevat kertomaan huolistaan ja murheistaan sekä ideoimaan yhteiskunnan parantamiseksi.

6.0 ARVOT

Tutki seuraavia arvoja, Paremminvainvaltion arvoja!

Mikäli olet niistä samaa mieltä, meillä on hyvät edellytykset rakentaa yhdessä Suomesta maailman parasta maata millä mittarilla mitattuna tahansa.

KANNUSTAVA YHTEISKUNTA

Kannustava yhteiskunta on sellainen, että jokainen pystyy omilla valinnoillaan ja työnteollaan – omista lähtö-

kohdistaan – vaikuttamaan omaan tulevaisuuteensa. Meistä on oikein, että heikoista pidetään huolta ja et-

tä ihmisen ahkeruudesta ja onnistumisesta palkitaan.

SIVISTYNYT YHTEISKUNTA

Sivistynyt yhteiskunta vaalii tietoa, ymmärrystä ja osaamista. Sivistys on myös paras tapa lisätä tasa-arvoisuutta. Sivistys on ennen kaikkea asenne, tapa suhtautua maailmaan ja elämään.

Sivistykseen kuuluu olennaisena myös halu vaa-

lia luontoa ja kantaa vastuuta luonnon tilasta. Ympäristöä ei vaalita, luontoa suojella tai ilmastonmuutosta torjuta syölistämällä, pelottelulla tai tuomiopäivän julistuksilla. Tosiasiat on tunnustettava, mutta parhaiden ratkai-

sujen löytäminen edellyttää tilaa eri näkökulmille. Käyttämällä luonnonvaroja säästäväisemmin, tekemällä tietyt arkipäiväiset asiat paremmin ja muuttamalla elintapojamme kestävämmiksi luomme edellytyksiä paremmalle elämälle.

SUVAITSEVA YHTEISKUNTA

Suvaitsevassa yhteiskunnassa kunnioitetaan kanssaihkimisten erilaisia eettisiä valintoja, elämän päämääriä ja vakaumuksia. Nähdään ne rikkautena, josta luovuus ja kehitys syntyvät. Suvaitsevaisuus on sitä, että osaamme olla sivistyneesti eri mieltä. Tämä taito on yhä tärkeämpi.

Me ennen niin sopuisat suomalaiset olemme alkaneet olla kovasti mieltä kaikenlaisista asioista. Facebook-ryhmät syntyvät ja sammuvat, tärkeintä on samastua nopeasti omaan pienryhmään. Väitely lainehtii sukupuolivähemmistöistä, maahanmuutosta, kerjäläisistä, pakoruotsista.

Kun keskustelu kiehuu, on vaarana, että huudamme omaa mielipidettämme niin kovaa, ettemme mal-

ta enää kuunnella toista. Alamme pitää toisin ajattelevaa jotenkin huonompana ihmisenä. Vedämme aidan oman ryhmän ympärille, vetäydymme aidatun alueen keskelle, jotta olisi turvallinen olo, ja ajattelemme, että kaikki ongelmat aiheutuvat aidan tuolla puolen.

Suvaitsevaisuus ei ole

sitä, että omat perinteet lopetetaan kohteliaisuudesta muita perinteitä kohtaan vaan ymmärryksen lisäämistä myös omia tapoja kohtaan. Erilaisia ajatuksia tarvitaan, ketään ei saa työntää ulos. Paremmintointivaltion pitää tuntua kodilta jokaiselle sen jäsenelle.

VÄLITTÄVÄ YHTEISKUNTA

Välittävässä yhteiskunnassa heikommista huolehditaan. Välittämistä on laadukas ja kaikille avoin terveydenhuolto sekä se, että takaamme tasavertaiset mahdollisuudet koulutukseen. Välittäminen on sitä, että annamme jokaiselle mahdollisuudet pärjätä elämässä ja tavoitella päämää-

riään. Paremmintovaltio kiteytyy kuitenkin ajatukseen, että välittäminen ei voi olla vain viranomais-toimintaa.

Välittävä yhteiskunta kantaa tosissaan huolta hyvinvointiyhteiskunnan rahoituksesta. Mutta välittämistä ei Suomessa voi arvioida yksin hyvinvointivaltioon käy-

tettyinä miljardeina.

Voimme panostaa kymmeniä miljoonia, satoja miljoonia vaikka peruskoulun opetukseen, mutta loppujen lopuksi kaikki on kiinni yhdestä opettajasta, joka haluaa ja jolla on kaikki edellytykset tehdä työnsä kunnolla. Välittävää yhteiskuntaa ei ole ilman välittäviä ihmisiä.

7.0 LOPPUSANAT: MIKSI MATKALLE JUURI NYT?

Juuri nyt olemme historiallisessa taitekohdassa, jossa tarvitsemme vastuullisia valintoja ja viisaan näkemyksen siitä, millainen Suomi on tavoitteemme.

Mennyt vuosi oli hyvinvointiyhteiskunnalle haastava. Kansainvälisen talouden ja Euroopan kriisimaiden myllerrysten myötä olemme kansana olleet uudenlaisten tilanteiden edessä.

Yhdysvalloissa syksyllä 2008 alkanut pankkikriisi ja sen synnyttämä epäluottamus levisi kulovalkean lailla maailmalle. Taantuma rantautui nopeasti myös vientivetoiseen Suomeen. Vuonna 2009 Suomessa koettiin vuoden 1918 sodan jälkeisen ajan suurin talouspudotus. Romahdus oli 1990-luvun lamaa synkempi ja syvempi. Verotulot vähenivät ja työttömyysmenot kasvoivat. Jouduimme tekemään vaikeita päätöksiä. Onneksi Suomen taloutta oli hoidettu hyvin. Aiemmin otettua valtionvelkaa oli maksettu pois. Koska olimme nyt mukana eurossa, eivät velanoton kustannukset pompanneet taivaisiin, kuten kävi 1990-luvulla.

ELVYTYKSELLÄ TURVATTIIN TYÖPAIKAT

Niinpä meillä oli rankan talouskuurin rinnalle toinenkin vaihtoehto: elvyttäminen. Elvytys merkitsi kotimaisen kulutuksen pitämistä yllä veronkevennyksillä, työn teettämisen kustannusten alentamista työnantajien kela-maksusta luopumalla sekä erilaisten työllistävien investointien tukemista. Elvytyksellä haluttiin turvata suomalaisten työpaikkoja ja suomalaisten perheiden hyvinvointia. Kaikella on kuitenkin hintansa. Valtion 50 miljardin euron budjetista 8–10 miljardia katetaan ulkomaisella velkarahalla.

Elvytys oli kuitenkin menestystarina. Kuluttajien luottamus pysyi korkeana ja ennustetulta laajalta massatyöttömyydeltä välttyttiin. Työttömyys on laskenut noin seitsemään prosenttiin, mikä on vain 1–2 %-yksikköä enemmän kuin syksyllä 2008 ennen talouskriisin alkua.

PELKKÄ VÄLTÄMÄTÖN EI MEILLE SUOMALAI- SILLE RIITÄ

Haasteet jatkuvat. Julkisen talous on saatava takaisin kestäväälle pohjalle. Velkaantumisen on pysäytettävä. Työkykyiset ja työhaluiset on saatava takaisin töihin. Hyvinvointiyhteiskuntaa uhkaavat julkisen talouden kestävyysvaive, totuttua hitaampi talouskasvu sekä työvoiman vähentyminen ja palvelutarpeiden lisääntyminen, kun väki vanhenee. Tulevina vuosina on tehtävä määrätietoisia toimia, jos haluamme pelastaa suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan ja luoda yhä parempaa hyvinvointia.

Mutta pelkät valtion minimitoimet eivät riitä. Tarvitsemme parempaa. Ansaitsemme parempaa.

Olemme viime vuosina tavanneet erilaisia ihmisiä niin suuremmissa kuin pienemmissä tilaisuuksissa, toreilla ja turuilla, kau-

»Välittäminen ei saa jäädä vain viranomais-toiminnaksi. Tarvitsemme kohtuutta, yhteisöllisyyttä ja yhteisvastuuta. Eli aitoa välittämistä, jotta emme voisi vain hyvin, vaan paremmin.»

»Tasa-arvoiset tietoliikenneyhteydet ovat parasta aluepolitiikkaa. Alueita ei pidä asettaa vastakkain. Niillä on kullakin erilaisia vahvuuksia, mahdollisuuksia ja haasteita.»

»Hyvä koulu on paikka, jonne on mukava tulla tekemään työtä ja oppimaan. Jokaisella on oikeus saada koulusta iloa ja intoa opiskeluun. Se synnyttää läpi elämän kestävänsä halun uusien asioiden oppimiseen.»

»Nuorisotyöttömyyden ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi tarvitsemme voimakkaampaa otetta nuorison ohjaamiseen koulutukseen ja työelämään.»

JYRKI KATAINEN
valtiovarainministeri

Kokoomuksen puheenjohtaja

SUVI LINDÉN
viestintäministeri

HENNA VIRKKUNEN
opetusministeri

JYRI HÄKÄMIES
puolustusministeri

pungeissa ja maaseudulla. Olemme vaihtaneet ajatuksia Suomen nykytilasta ja maamme tulevaisuudesta. Puolin ja toisin on kuunneltu ja kysely, oltu joistain asioista eri mieltä ja toisista samaa mieltä.

Nuo kohtaamiset ovat antaneet meille valtavasti voimaa ja uskoa, sillä vaikeista asioista ja ajoista huolimatta joka puolella on ollut aistittavissa hyvä, vahva

henki. On ollut optimismia, yritteliäisyyttä ja luottamusta. Ehkä me suomalaiset olemme parhaimmillamme silloin, kun haasteet ovat suuria ja pitää kantaa vastuuta.

Tämän kansan voima on yritteliäisyydessä, tekemisessä, vastuunkannossa. Kääritään hihat, otetaan haasteet vastaan, tehdään mitä voidaan eikä syytellä tai selitellä.

Nykypäivän inhimilliset ongelmat, kuten työelämän rasittavuus, työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen, nuorten syrjäytyminen, masentuneisuus ja pahoinvointi ovat ongelmia, joiden ratkaiseminen onnistuu vain, jos niitä ei jätetä yksin järjestelmän tai talouskasvun murheeksi. Tarvitsemme inhimillisyyttä, välittämistä, uutta yhteisöllisyyttä. Tarvitsemme yhdessä teke-

»Työssä kohdattu väkivalta on yleisin naisiin kohdistuvan väkivallan muoto. Tähän ongelmaan on puututtava.»

»Tarvitsemme dialogia monologin sijaan. On reilua kunnioittaa toisia, vaikka olisikin joskus eri mieltä. Avomuudella ja suomalaisella rehellisyydellä pärjää aina ja missä vaan.»

»Vapaaehtoistyötä tekevät ansaitsevat suuren kiitoksen. Pyytetöntä työtä tarvitaan, sillä yhteiskunnan voimat eivät tule koskaan riittämään läheskään kaikkeen tärkeään.»

»Rakentamisen laatuun ja asuinympäristöjen kehittämiseen on panostettava - sillä, miten ja missä asumme, on merkitystä meidän kaikkien hyvään arkeen.»

ANNE HOLMLUND
sisäasiainministeri

ALEXANDER STUBB
ulkoasiainministeri

PAULA RISIKKO
peruspalveluministeri

JAN VAPAAVUORI
asuntoministeri

misen henkeä. Tarvitsemme erilaisia ajatuksia. Kenenkään ääni ei saa jäädä kuulematta.

Samalla kun voimme luottaa hyvinvointivaltion säilymiseen valitessamme matkanjärjestäjäksi Kokoomuksen, meidän tulee matkailijoina myös sitoutua omaan osaamme.

Me matkailijoina sitoudumme tällä matkalla hyvin töihin. Me sitoudumme

miettimään, mitä voimme kansamatkailijoiden hyväksi tehdä. Kuinka me voimme omalta osaltamme ottaa ohjat omiin käsiimme ja tehdä matkasta yhä paremman. Me voimme tehdä pieniä suuria tekoja joka päivä vaikka itseksemme, tai sitten voimme lyöttäytyä muiden matkailijoiden kanssa erilaisiin yhdistyksiin, talkoisiin tai ihan vaan kaveriporukalla tehdä hy-

viä töitä.

Kokoomus haluaa yhdessä kaikkien suomalaisten kanssa tehdä Suomesta kiistatta maailman parhaan maan asua, opiskella, tehdä työtä ja elää vanhaksi.

Me haluamme tehdä Suomesta yhdessä suomalaisten kanssa Paremmintivaltion, jossa ihmisten tarpeet ovat lähtökohta, eivät järjestelmän säännöt ja byrokratian kiemurat.

HAKUSANAT

Asunnottomat.....	20
Eläkeläiset.....	23
EU-politiikka	17–18, 31
Harmaa talous	22
Hyvinvointivaltio	5–6, 8
Kannustavuus.....	28
Kannustinloukut.....	22
Koulut	24
Kunnat	15, 20
Kuunteleminen.....	21, 29
Kynnyskysymykset	13
Lapsiperheet.....	23
Liikenne	18
Maahanmuutto	23
Maatalous	21
Omaishoitajat	23
Paremminvointivaltio.....	3, 8–11
Päiväkodit.....	22–23
Pätkätyöt	23
Sivistys	29
Sosiaaliturva	22, 30
Suvaitsevaisuus.....	29
Syrjäytyminen	24
Talkoot	6, 20
Terveyskeskukset	23
Työn tekeminen.....	13, 21, 23
Ulkopolitiikka	17–18
Vammaiset.....	20, 22
Vanhustenhoito.....	23
Vapaaehtoistyö	6, 20
Verotus	13, 15, 19–20, 22–23
Vihreä verouudistus.....	19–20
Välittäminen.....	30
Yhteisöllisyys.....	20
Yksinhuoltajat.....	23
Ympäristö.....	18–20
Yrittäjät	21–22

LISÄTIETOA

Lisää lukemista matkalle Paremminvointivaltioon.

- *Suomi ja 2010-luvun ulkopoliittikka – Jyväskylän puoluekokouksen ulko- ja turvallisuuspoliittinen kannanotto (2010)*
- *Työtä, yrittämistä ja välittämistä – Kokoomuksen keinot hyvinvointiyhteiskunnan turvaamiseksi (2011)*
- *Uskoa menestykseen, toivoa huomiseen – 30 toimenpidettä Suomen parhaaksi (2011)*
- *Vihreällä on viisi miljoonaa sävyä – Kokoomuksen ympäristöpoliittinen ohjelma (2011)*
- *Kokoomuksen maaseutuohjelma (2010)*

KUINKA MATKALLE PÄÄSEE?

Lähtemällä. Täytyy olla halu kulkea eteenpäin ja usko siihen, että moni asia voidaan tehdä paremmin. Ei ainoastaan tehokkaammin, vaan ennen kaikkea inhimillisemmin – ihmistä ja luontoa kunnioittaen. Matkalle pääsevät mukaan kaiken ikäiset, kokoiset ja näköiset.

MITÄ MUKAAN?

Avoin mieli on tärkein matkatavara. Suvaitsevaisuutta ja rohkeutta kannattaa pakata myös mukaan.

EI-TOIVOTTUJA MATKATAVAROITA

Hillitön muutosvastarinta on syytä jättää suosiolla menneisyyden haamujen huoleksi. Eilisen kellariin voi huoletta unoh-
taa myös kyynisyyden, kateuden, itsekkyyden, ylimielisyyden
sun muut happamat aineet.

MUUTA OLEELLISTA: VAIN MENNEISYYTTÄ EI VOI MUUTTA.

KOKOOMUS